

T.B.M.M.
HALKLARIN DEMOKRATİK PARTİSİ

Genel Başkanlığı

Sayı: 12268

Tarih: 24.05.2021

43410

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıda belirtilen soruların Çevre ve Şehircilik Bakanı Murat Kurum tarafından Anayasa'nın 98'inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri uyarınca yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim.

Necdet İPEKYÜZ
Batman Milletvekili

Çevre ve Şehircilik Bakanlığı tarafından “Atıksu Arıtma Tesislerinde Çalışan Teknik Personele İlişkin Tebliğ” hazırlanmış ve ilgili tebliğ 23 Mayıs 2019 tarihinde Resmî Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir. Bu Tebliğ ile farklı meslek gruplarına birkaç günlük eğitim ve sınav sonucu verilecek belgeler ile atıksu arıtma tesisinde çalışma olanağı tanınmış ve bu da Çevre Mühendisliği eğitimi alanların mesleki haklarını ve eğitimlerini boşa düşüren bir süreci başlatmıştır.

Yaşanabilir bir dünya, sürdürülebilir kalkınma, doğal dengenin korunduğu sağlıklı bir çevre etkin çevre yönetimi politikaları ve uygulamaları mümkündür. Dünyada ve ülkemizde giderek artan çevre sorunları, bu sorunlara karşı geliştirilmeye çalışılan çözümler, insanlığın doğada yarattığı tahribatın bertaraf edilmesi Çevre Mühendisliği bölümü ve bir uzmanlık alanı olarak çevre mühendisliğini özel bir yere koymuştur. 2006 yılında Çevre Kanunu’na eklenen ve 2009 yılında Çevre Denetimi Yönetmeliği’nde yapılan değişikliklerle Çevre Görevlisi tanımıyla yeni bir meslek grubu tanımlanmış ve bu meslek grubuna, faaliyetleri sonucu çevre kirliliğine neden olan ve/veya neden olabilecek ve Çevre Kanunu ve bu Kanuna dayanılarak yürürlüğe konulan düzenlemeler uyarınca denetime tâbi tesislerin faaliyetlerinin mevzuata uygunluğunun ve alınan tedbirlerin etkili olarak uygulanıp uygulanmadığının değerlendirilmesi ile tesis içi yıllık denetim programları düzenlenmesi görevleri verilmiştir.

Söz konusu iş ve işlemlerin çevre kirliliğinin önlenmesi, doğal yaşam korunması ve insan sağlığı açısından taşıdığı önem ortadadır. Uzmanlık gerektiren bu işlerin çevre mühendisleri eliyle yürütülmesi gerekirken bir haftalık bir eğitimle “Çevre Görevlisi Belgesi” verilen kişilere devredilmesi, iktidarın insana verdiği değer, çevreye bakışı ve izlediği çevre politikaları konusunda çarpıcı bir örnektir.

Çevre ve Şehircilik Bakanlığı 2009 yılından beri yürüttüğü mevzuat değişiklikleri ile Çevre Mühendisliğini geri plana iten, çevre sorunlarının birikmesine neden olan “Çevre Görevlisi” eğitimlerine devam etmektedir. Bu süre zarfında Çevre ve Şehircilik Bakanlığı Çevre Mühendislerinin çalışma alanlarına yönelik eğitim ve sertifikalandırma sürecine bir yenisini daha eklemiştir. Bakanlık tarafından çalışmalar yürütülen 23.05.2019 tarih ve 30782 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren ve amacı “Atıksu arıtma tesislerinin etkin, verimli ve mevzuata uygun şekilde işletilmesinin sağlanması amacıyla istihdam edilecek teknik personelin nitelikleri, belgelendirilmeleri ile görev, yetki ve sorumluluklarına dair usul

43440

ve esasları düzenlemek” olarak tanımlanan Atıksu Arıtma Tesislerinde Çalışan Teknik Personele İlişkin Tebliğ kapsamında “Atıksu Arıtma Tesisi Sorumlusu” gibi yeni bir tanım getirilmiştir. Tebliğle Çevre Mühendisleri Atıksu Arıtma Tesisi Sorumlusu olarak tanımlanırken, atıksu arıtma tesisi yeterlilik eğitimi sonunda yapılan sınavla çevre mühendisliği eğitimi almamış kişilere bu belgenin verilmesiyle birlikte, çevre sağlığı için hayati öneme sahip olan, arıtma tesislerinin sorumluluğunun ‘işin ehli olmayan’ kişilere verilmesinin yolu açılmıştır.

Bu bağlamda;

- 1- Ülkemizdeki üniversitelerin çevre mühendisliği bölümlerinden her yıl kaç kişi mezun olmaktadır?
- 2- Çevre mühendislerinin kamu ve özel sektörde iş bulma konusunda çektiği sıkıntı bilinmekteyken, bu meslek grubunun iş alanını daraltan “Çevre Görevlisi ve Atıksu Arıtma Tesisi Sorumlusu” adları altında yeni mesleklerin oluşturulmasına neden gerek duyulmuştur?
- 3- Çevre görevlilerinin çok kısa bir sürede aldıkları sertifika ile böylesi önemli görevleri yüklenmesi insan ve çevre sağlığı, çevrenin korunması, sürdürülebilir kalkınmanın sağlanması açısından ne tür sakıncalar doğurmaktadır? Bu konuda Bakanlığınız tarafından yapılmış bir çalışma var mıdır?
- 4- Tesislerin ve proseslerin özelliklerine göre konusunda uzman meslek disiplinleri ile yürütülmesi temel bir zorunluluktur. Temel mühendislik dersleri dahi almamış Moda Tasarımı, İşletme vb. gibi Çevre Mühendisliği ile hiçbir bağlantısı olmayan bölümlerin atıksu arıtma tesislerinde işletme sorumlusu olmasına izin verilmesinin bilimsel bir uygulama olmadığı ve çevre yönetimi ciddiyetiyle bağdaşmadığı iddialarını, dünya ve ülkemizin yaşadığı Koronavirüs salgınına da dikkate alarak, nasıl değerlendiriyorsunuz?
- 5- Atıksu arıtma tesislerinde çalıştığını kanıtlayan diğer meslek grupları tesis sorumlusu olarak tanımlanıyorken; uzun yıllar boyunca atıksu arıtma tesisi tasarımı, imalatı ve devreye alınmasıyla ilgili çalışmaları yürüten çevre mühendisleri, eğitime katılma ön şartı ile D sınıfı tesis sorumlusu olabilmektedir. Bu uygulama mesleki uzmanlık, eğitim ve Çevre Mühendisliği diploması yeterliliği açısından çelişkili bir durum yaratmıyor mu?
- 6- Çevre politikaları ve uygulamaları konusunda ciddi endişe yaratan bu düzenlemeler yeniden gözden geçirilerek çevre mühendisi odaklı bir çalışma yapılacak mıdır?
- 7- Bakanlığınız söz konusu sertifikaya, işin ehli olmayanları da dahil eden, ihtiyaç duymasının sebebi nedir ve sertifika sürecinden ettiği gelir ne kadardır?